

និដើនគ្រួស មិពោលអាមេរិច-ញប់ទីនិហាញងគោរម្រីហាវី

នាំ ១៨២៦ - មិពោលអាមេរិចណាល់ឡានមិពោលងគោរម្រីហាវីគេសកាដាច់ជាងមូនុសម៉តពោកជាងម្រីវេសអេង និហាញនិវមិតមីសវីសដេងអេង។

នាំ ១៨៩៣- តាហែនមិពោលអាមេរិចម៉ត់មូកមិពោលហាវី មមីសឡានឆក់នាវដាច់មបាន់អាមេរិចជាងងកុនិហាញម៉ាមូនុសតិគ្វាងមិពោលអាមេរិចចុតចោកម្រីអាមេរិចកាលើម្រីនេះហាវី មមីសឡាន ហាវី ជាងងគ្រោរម្រីអ្យាគុបាស់ដងនាវម៉ត់មីមិពោលអាមេរិច។ ជេសរី មិពោលអាមេរិច “បី”អន់ កាដាច់មូអូរី មោះឆាក់ Liliuokalaniធុរិមូហោមម៉ត់មូកងគោរម្រី។ (រីក់នាវមូអុចកាដាច់មូអូរីតឹងនគ្រោង <http://www.kanakamaolipower.org/history.php>)។

នាំ ១៨៩៨-មិពោលអាមេរិចនិក់ងគោរម្រីហាវី ជាងងគោរម្រីបាំង “តឹងនាវវ៉ាយមូ” មូគេសនិក់តឹងនាវគេសគ្រោមនិគ្រោមសំបុតសន្ធិសញ្ញាអូស ប៉ាស់នាប់នស់ និក់នាវអុចតឹងឡេកម៉ាប៉ាល់មីអន់ឡេកនូសនិហំជេសរីតឹងគេសនិក់ងគោរម្រី ឡេស្យានណា ហ្វារីដា តេចសាស និហាញងគោរម្រីអេងៗដង។ តឹងនាវវ៉ាយមិពោលងគោរម្រីតិស និដីមូគេសនិគ្រោមសំបុតសនិសាញ៉ានិដេរ ជាងឡាននាវមីតមីសម្រីអេងជាងហូមនោនាវ មូគេសយិត់អោស។

នាំ ៩៥៩- មិពោលអាមេរិចជានហោះឆោតអ្យាត់នោសនិហំហែនឡាន តៃម៉ាអោបនោសនិហំហែនឡានឡាន មិពោលហែនឡានម៉ត់មីសនាវមូម៉ត់មូកខិនបាំងដង និហោម៉ាម៉ត់ឡាប់និគ្រូលមិពោលអាមេរិចជាងងគោរម្រីហែនម៉ាយដង។ តៃម៉ាតៃសតឹងនាវបាំងម៉ត់ មិពោលអាមេរិចងគ្រោសនាវអ្យូបលើបែ តៃសតៃមនិគ្រោមសំបុតធិមនុញមិពោលអង់ការិហោនតៃស ឡានមិពោលហោនឡានហាវីអុចគីរីសម្រីអេងឡានមូ។ យោរិឡានតៃសនាវគីលនាវបោះឆោតប៉ាសមិពោលតាហែនអាមេរិច១០,០០០នុស គុម៉ត់ងគោរម្រីកាដាច់ហាវី មិពោលអាមេរិចគេសមូអុចរិយើកអ៊ក់ម៉ាឡាប់លូងដាស់អាមេរិច ជេសរីហាវីជាងងគោរម្រីហោនអាមេរិចលើ៥០។

អ្យូយអាម្យារី- ហាវី ជាងងគោរម្រីគុប៉ាស់ដឹងមូអ្យូសដិតវិបាត់តៃម្រីអាមេរិច និហាញម៉ាអាមេរិចហោមម៉ាម៉ត់មូកហោនឡានហាវីអុចដោយនាវគេសរីសអេងតៃសម៉ានិបតាគ្រោមដោយគ្រិងលុម៉ូដេង។ តៃម៉ា មូគិតឡាននាវអ្យូហោមដាស់ដឹកអុស?

យុទ្ធសាស្ត្រដាច់ដឹង មិពោលអាមេរិចគុវិសអ័ក់ដិវអ័បនិគុះ “មិពោលនីមជាងចោនឡានដុតវិប៉ាតអ្វើសកាលើងគោវិប្រើអ្សា”! និហាញម៉ានិវនិគំនិគីកោន
វៃខិនបាំង អិនមិតតោនតានុសនិហិនិអា? “...ម៉ានិវិសដាស់កោនមនុសអុច និហាញនិវយុកនិដាចដីម៉ាកោនមនុសឡេកវិដោច”!

តែម៉ាគិតអ័ក់វិឡាវអ្សា និវទាន់គុវិសជាងប្រើអែងមិពោលហាវៃ ទាន់អ្សាញនិគ្រោមនិគ្រោង www.kanakamaolipower.org និហាញម៉ា
www.thelawfulhawaiiangovernment.org

ជេសបាស់ដិក់តឹមឡើសវិក្លាយប្រើខែម្សាយ នាំ១៨៩៣ កាដាច់មូអ្សវ Liliuokalani ជេងកាដាច់យោវម៉ានិគ្រោមនិវងគោវិប្រើកាដាចហាវៃ និទ្វាល់និ
គ្រោមសំបុតមូអុច ឡាស់និអា និទ្វាល់ក្វិវាញមិត់មូកមិពោលអាមេរិច Grover Cleveland តែម៉ាទាន់អិនតាហ្វែនយិកមិពោលអាមេរិចគើលមិពោលនិ
គ្រោងនិវនិដុស។ និវនិទ្វាល់និគ្រោមសំបុតអ្សា និហាញម៉ានិគ្រោងមិមីសនិជេនប្រើទាក់នាំ១៨៩៧ ជេងនិគើមនិវជេវជិតម៉ានិវងគោវិប្រើតិ។ និវ
អ្សាមិមីសឡាស់កាដាច់មូអ្សវនិហាញមិពោលចោនឡានហាវៃ មូវិមិមីសឡាស់វិញោបចាញ់ឡាស់មូគេសងកុអ្វើសត្រុសម៉ាមិពោលមិត់មូកងគោវិប្រើ
អ្សាអ្វើស៖ យោវម៉ានិវ មិពោលមិត់មូកងគោវិប្រើហាវៃ ជាងមិពោលមិត់មូកទិសនិវវិ។ មិពោលមិត់មូកនិវវិសជេងហាវៃតឹងនិវវិមិត់មីសនិវវិខិន
បាំងនើម ជាងមិពោលមិត់មូកនិវវិសជេងចោនឡាននិហោវៃ។ និគ្រោមសំបុតកាដាច់មូអ្សវកើតបាដឹងអា៖

ហ្វែនកាដាច់មូអ្សវ Liliuokalani បាសនិវទើយម៉ាប្រាស និហាញគុវាដឹងនិគ្រោមសំបុតនិវងគោវិប្រើប្រាស់ហាវៃទាន់មូអុចដុតវិប៉ាតម៉ានិវបី និហា
ញនិវបាស់កាន់ទង់ឡេក ជេងទីសម៉ានិវហ្វែនអុច និហាញម៉ាមិពោលមិត់មូកនិវវិសជេងចោនឡានតឹងនិវវិនិគ្រោមសំបុតងគោវិប្រើប្រាស់ហាវៃ
យោវម៉ាមិពោលមូនុស ឡាស់នាក់ខិនបាំងនើមនិជេងមិពោលមិត់មូកនិជេសអិនម៉ាងគោវិប្រើប្រាស់អា។

និវហ្វែនអិនមូមិត់មូកងគោវិប្រើម៉ាមិពោលតាហ្វែនអាមេរិច និហាញម៉ាក្វិវាញមិត់មូក ក្វិវាញ *John L. Stevens* គេសអិនតាហ្វែនអាមេរិចងក្លើយនិគុ
កងគោវិ Honolulu និហាញម៉ាមិមីសឡាស់ បាំងម៉ាកើលមិពោលមិត់មូកញជេសគុ។ អាប៉ាវី តែម៉ាមូគេសទីមលី៖ម៉ាមិពោលតាហ្វែនម៉ិវាសយិត
កោនមនុស មិនជានិដាសិកនិវតឹមដិកែបម៉ានិវមិន និហាញគុវាសដឹងនិវទើយអា និហាញមិប្លើកនិវទើយអិនហ្វែនគិតម៉ាអាមេរិចមូហោមទើយវិ
ដឹងម៉ានិវមូអុច កើតឡាស់តើមនិគ្រោមសំបុត តាក់មិបារិមនុសនិគ្រក់គិប និហាញម៉ាអិននិវទើយមិប្លើកអិនហ្វែន កើតនិវហ្វែនទាន់ជេងងគោវិប្រើ
គុវាដឹងនិវវិ និវមិត់មីសវិសជេងអែងគោលទាក់ហាវៃ។

ជានតា Honolulu និវលើ១៧ ខែម្សាយ នាំ១៨៩៣។